

Nemzeti parkjainkról 4.

A világ első nemzeti parkját 1872-ben alapították, de még egy évszázadnak kellett eltelnie ahhoz, hogy a magyar nemzetnek is legyen ilyen természetvédelmi parkja, mely nemcsak az érintetlen vadont, hanem az ember és a természet együttélésének kulturális emlékeit is őrzi. Az azóta eltelt harminc évben aztán behoztuk a lemaradást, s ma az ország tíz területén érvényesül a legmagasabb fokú természetvédelmi oltalom. Hogy ez sok-e vagy kevés, az nézőpont kérdése. Van, aki sokallja, mások pedig a nemrég elhunyt etológus és állatvédő, dr. Keszthelyi Tibor álmát álmodják tovább az összefüggő „Kárpát-medence Nemzeti Parkról”...

A tavasz első meleg napjainak valamelyikén Bátaszék felé vitt az utam. Egy közeli településen előadást tartottam, ám szokás szerint egy cseppet késésben voltam. A városka határánál éppen lassítottam, amikor észrevettem, hogy az úttesten egy különleges „jármű” közelít felém. Igazi páncélos volt, s mivel az IFOR ezúttal nem folytatott errefelé hadgyakorlatokat, az Olvasó is rögvést kitalálhatja, hogy egy teknőssel álltam (illetve haladtam) szemben. Természetesen kikerültem, s leálltam az út szélére, hogy átsegítem a tő felőli oldalra – amely persze a túoldalán volt. Megnézegettem az állatot (szép fekete jószág volt, viszonylag kevés sárga pöttyel), majd a hónom alá csaptam, s már baktattam is vele – amikor megállt mellettem egy autó, s kiszólt belőle egy szigorú hang: tegyem le a teknőst, mert védett állat. Persze azt hitte, hogy a kocsim felé igyekszem a mindeközben apátiába esett páncélossal.

Először úgy gondoltam, hogy egy természetvédelmi őrel hozott össze a jószerencse, de hamar kiderült, hogy nem így van. Egy „közember” vette a fáradságot, hogy figyelmeztessen. A teknőst aztán ketten helyeztük biztonságba...

Ott, s akkor láttam igazán, hogy hol kezdődik, s végződik az igazi természetvédelem. Akkor valósul meg, amikor minden egyes polgár érzi a felelősséget az élővilágért. Amikor az átlagembernek a sok gondja-nyűgje mellett arra is jut ideje, hogy odafigyeljen a környezetére, és van mersze szólani, ha olyasmit lát, amiről úgy érzi, törvényi vagy etikai előírásokba ütközik. Az ilyen ember vélhetően szereti és védi a természetet, s az egész családja is ezt teszi. A „hivatal”, a minisztérium nagyon helyesen kijelölhet védett területeket, tájvédelmi körzeteket, nemzeti parkokat, védelem alá helyezhet állatokat, növényeket, vizeket, földtani értékeket, tájképi elemeket, kulturális kincseket, ám mindez nem sokat ér az egyén, a természetet féltő polgárok népes hada nélkül.

Ebben a számunkban a vadvilág utolsó végváraiba, elsősorban a nemzeti parkokba kalauzoljuk el Olvasóinkat. Ugyanakkor pedig köszönetet szeretnénk mondani az olyan cselekvő természetvédőknek, mint az, aki megállított engem, amikor azt hitte, hogy rosszban sántikálok...

Kovács Zsolt

14. Ausztrália „vörös szíve”

Ausztrália kontinensnyi ország, melynek élővilágát alaposan átalakította az európai ember beavatkozása. A kövek azonban maradandóbbak, így a sivatag szívében elhelyezkedő hatalmas sziklatömbök megérhették azt a pillanatot, amikor védelem alá helyezték környezetüket. Számunkra csupán csodálatra méltó természeti képződmények ezek a napszakonként változó színű sziklák, ám a kontinens lakói szent helynek tekintik a világ legnagyobb homokkővet, mely végre visszakapta eredeti nevét is.

Medveország vendégszeretete 34.

Kanada egyike azoknak a helyeknek a világon, ahol még bőven találni érintetlen természetet. A végtelennek tűnő északi erdőrendetegben, a csillogó tavak tükrén, a sátorban vagy az óriás fenyőfák tövében az utazó valóban egyedül érezheti magát, mintha rajta kívül nem is létezne élőlény a világon. Pedig közben fürkész pillantások követik minden mozdulatát: nemcsak a medvék, jávorszarvasok és sarki bűvárok figyelik éberén, hanem az éber és előrelátó kanadai természetvédelmi hatóság vigyázó szeme is.

